

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra... 1 kor. Egy óra... 1 kor. 50 fill.
Negyedévre... 3. Negyedévre... 4. 50.

Felolvasó szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Kormánybiztost küldenek reánk!

A tegnapi véres nap. Vizsgálat tüzzel-vassal.

Kovács Gusztáv otthon. Bakonyi a debreczeni esetről. A letartóztatások.

A debreczeni eset hatása alatt áll az egész ország. A fővárosi és vidéki sajtó izgatott hangon tárgyalja Kovács Gusztáv véres drámáját, a mely a főispáni installációk krónikájában példátlanul áll.

Olyan volt tegnap ennek a városnak a népe, mint a feldühödött tigris. Józan csilapító szóra nem hallgatott senki — a veszedelem, a felkerekedett szenvedelem uralta az idegeket.

A megyefőnök kudarcát nem sajnáljuk, de a védtelen ember ilyen módon való meghurcoltatása azért tölt el bennünket fájdalommal, mert Debreczen becsületét hurcolják ki ellenségeink a piacra, s pellengére állítanak bennünket.

Debreczen népe épen ezért vigyázzon, legyen óvatos. Bármilyen fog következni ránk, még ha királyi biztost neveznek is ki, akkor is őrizze meg higgadságát. *A hatalom a véres eset után nem fog tréfálni, s az első zavargásra ropogni fognak a Manlicherek!* Polgárok legyetek higgadtak — ne öntözze polgárvér Debreczen földjét — a mikor arra semmi szükség nincsen.

Ha — ami valószínű is, kormánybiztost küld Debreczen város nyakára Fejérváry, ezt a kormánybiztost ne bántásatok, egy kézmozdulattal se érintsék, lakása előtt ne legyen rendezés. Mert az első esetnek komoly és szomorú vége lehet — a mitől az Isten óvja meg a népet.

Kovács Gusztáv további sorsáról a véres bevonulás nyomán megindult vizsgálatról, s a feltorlódt szeszációs eseményekről tudósítónk a következőket jelenti,

Hogy ítél a város?

Az újságírók a mai nap folyamán jóformán egyebet sem tettek, csak a város közönségének hangulatát tanulmányozták. Ezt a következőkben kontemplálhatjuk.

Kovács Gusztávot mint megyefőnököt senki sem sajnálja, de mint ember iránt mindenki szánalmat, őszinteszanalmat érez. Különösen az, aki szemtanúja volt annak a drámai jelenetnek, amely a vonattól az Alföldi takarékpénztár épületéig lejátszódott. Óánkénytelen is az a kérdés tolu előtérbe, hol volt a rendőrség? Azt hangsúlyozza mindenki, hogy a rendőrségnek akkor, a

mikor az első ütések hullottak Kovács Gusztávra, a mikor már főispáni minőségben meg volt gyázva, közelebbé volna felélen köze lépni.

Érdekes különben erre vonatkozólag Kovács Gusztáv kijelentése. Kovács Gusztáv a mikor sebeit bekötötték, s a mikor Vegh Gyula mentette magát, a következő kijelentést tette.

— Az a körülmény, hogy a vasutól az Alföldi takarékpénztárig egy rendőr őrszem sem állott ujába a tömegnek, menthetetlen. Ezt én kaptelen-égnék tartom. A következőmenyeket am lássa majd a főkapitány ur.

A városban egyébként mindenki bizonyosra veszi, hogy Vegh Gyulát keményen fogja megbüntetni Kristoffy.

Hogy tudták meg Kovács érkezését?

A tegnapi izgalmas esetnek számos olyan részlete van még, a melyet hirtelen szinte alig lehetett feljegyezni. A nép ítélet szörnyű végrehajtása annyira megdöbbenette az embereket, hogy az elmét csak a legelevenebb, a legborzalmasabb jelenetei ragadták meg. Így például arra senki sem gondolt, hogy a nép hogyan tudta meg Kovács érkezését. Erre nézve igen jó helyről a következőket tudtuk meg:

Kovács Gusztáv mint ismeretes sógorával Dr. Thegze Gyula kecskeméti jogakadémiai tanárral érkezett meg Debreczenbe. A főispán Thegzt Szolnokra rendelte, hogy ott találkoznak. Ugy is történt. Szolnokon Kovács találkozott a sógorával, a ki Kecskemét felől érkezett oda.

Püspökladányban Thegze Gyula a pályaudvari étterembe sietett, a hol egy budapesti ismerőseivel találkozott.

Ennek elmondta, hogy Kovács csal Debreczenbe utazik s a feltűnést kerülendő senkinek se jelezte az érkezését.

Ez a budapesti ismerős viszont a Debreczenből délután fel ötkor induló gyorsvonat egy két debreczeni utasának mondotta el beszélgetés közben, hogy a darabant főispán megérkezik. A debreczeni ismerősök ezután távirati uton tudatták a hírt Debreczenbe.

A távirat körülbelül 6 óra tájban jött meg s a hir futótüzként terjedt el. Két távirat kihirdő is elmondta a hol csak lehetett, hogy Kovács a gyors-

vonattal érkezik. Így történt aztán, hogy a bizonyos hir vétele folytán, mint a lavina nőttön nőtt az állomás felé siető néptömeg.

A nép egy része az állomás előtt helyezkedett el. Egy része perron jegyet váltott s a pályaudvaron foglalt helyet, egy része pedig a mikor már a gyorsvonat piros lámpája feltűnt, a posta felőli nyitott részén tódult a perronra.

Ekkor már minden felől körül volt véve az állomás néppel. A folyosók, a mellék helyiségek, várótermekben csak úgy szorongtak az emberek. A rendet lehetetlen volt fenntartani.

Mikor pedig a gyorsvonat herobogott a tömeghez csatlakoztak a váróteremben levők s a midőn legelőször elhangzott a kiáltás:

— Amott van a főispán! — mintegy kétszázán körülvettek az első osztályu kocsit, a melynek ajtajából kegyetlen ütlegek közepette vonszolták le Kovácsot, a főispánt.

Ki a pályaudvarból.

A kongó négerek csatakiáltásához hasonló éktelen láрма között pofozták ki Kovácsot a „kimenet” ajtaján. A nagy zaj hallatára az állomási épület előtt állók készültek a tüntetés folytatására.

Kovácsnak itt szerencséje volt, mert az utcára kivezető ajtó félig nyitva volt, így megpróbálta a menekülést. A nagy tumultusban az utcán lévő tömeg nem tudta melyik a főispán és így sikerült neki egy bérkocsiba szállani. Ez volt a veszte.

— Fogjátok meg!

— Szökik a gazember!

Majd a kocsinak szóltak:

— El ne merjen hajtani!

A következő pillanatban a feldühödött nép a fiakkerhez rohant s azt csaknem szétszedte. Az ajtót feltépték, Kovácsot kihuzták belőle, össze taposták és iszonyuan ütötték.

— Fel kell tenni a gyászhintóra mondták!

Ekkor aztán megragadták Kovácsot és szörnyű verés közben feldobták a gyászkocsira, a mely aztán elindult Golgotha útjára.

Mért jött titokban Kovács?

Teljes inkognitóban akart megérkezni a kinevezett megyefőnök. A maga részéről csak az máv. üzletvezetőséget értesítette de táviratában egyáltalán nem említette, hogy valami különleges intézkedést tegyenek. Csúpan azt kívánta, hogy ha lehetséges adjanak egy szobát részére az állomás épületében.

Az üzletvezetőség a szoba berendezése iránt intézkedett.

Az emeleten két egymásba nyíló szobát fűtettek be s a legszükségesebb holmikkal látták el.

Kovács Gusztáv titokban való megérkezésével — mint bizalmas körben kijelentette — azt akarta elérni, hogy a városba belopja magát s aztán ma, szerdán tanulmányozhassa a helyzetet és a viszonyokat.

— Én csak azt akartam — mondotta Kovács a mikor az alföldi takarékbanknál alá vették, hogy beigazoljam a kormánynak törvényes alapokon való létezését.

Valakire erre így szólt:

— De kérem, hát hogy lehetett elfogadni a főispáni megbízást?

— Nem gondoltam én, hogy a hangulat ilyen forrongó Debreczenben. Higgyék el uraim, ha csak legkisebb értesülésem lett volna a dolgokról, — nyögte a szerencsétlen ember, — a világ minden kincséért se teszem ki magamat e rettenetes pillanatoknak.

A lemondási okmány sorsa.

Tudvalevő, hogy Kovács Gusztáv főispáni állásáról való lemondását aláírta. Az eredeti példányt Fejér Ferencz dr. vette magához és még az est folyamán átszolgáltatta Kovács József polgármesterhez, hogy juttassa rendeltetési helyére.

A polgármester ma visszaadta a lemondási okiratot Fejér Ferencznek. Tette ezt pedig azzal az indokolással, hogy miután ő eddig is távol állott az eseményektől, most sem akar beleavatkozni és így nem küldi fel a belügyminiszternek.

Fejér Ferencz dr. a nevezetes írást magához vette, de még nem küldötte el. Fejér előbb értesíteni fogja Kovács Gusztávot s ha tőle választ kap, akkor elküldi a lemondást Kristóffyknak.

Utazás csendőri fedezettel.

Kovács Gusztávot egy első osztályú vasuti kocsiban szállították Budapestre. A rettenetesen összevert főispán az uton rettenetes fájdalmakról panaszkodott. Egész uton feküdt s egyik ájulásból a másikba esett.

Érdekesen jellemzi a néphangulatot, a mely ennek a véres eseménynek a következménye, hogy Debreczentől Budapestig óriási tüntetések voltak.

Az eset híre gyorsan elterjedt a vasuti állomásokon.

A vasutasok táviratilag közölték egymással a rémes hírt. Az összes állomásokon megtudták ily módon, hogy mi történt Debreczenben.

Igen sok állomáson, noha a vonat a késő éjjeli órákban érkezett meg — nagy néptömeg gyülekezett össze és tüntetett Kovács Gusztáv ellen.

Igy például Szajolon, Szolnokon

és Újszászon voltak nagyobb tüntetések,

— Le a gazemberrel!

— Kár, hogy nem ütötték agyon!

— Bitang hazaáruló, stb. szavak hangzóttak.

A vonat fél hat órakor érkezett Budapestre.

Ott is óriási közönség jelent meg a pályaudvaron és megabcugolta a beköltözött, súlyosan sérült főispán.

— Ugy kellett neki! hangzott egyértelműleg Budapesten is.

A darabant főispánt kísérő négy csendőr még reggel vissza utazott Debreczenbe s délután 4 órakor meg is érkeztek.

A jóléti bizottság szövegének szerzői ellen.

A kir. ügyészség a vizsgálatot még tegnap éjjel megkezdte. Herczegh János tanító letartóztatása volt az első lépés, a mely azt mutatta, hogy a vizsgálatot nagy szigorral vezetik. Az ügyészség minden legapróbb részletekre terjesztette ki a vizsgálatot. Ezenkívül az eljárás megindítását határozta el dr. Váradi Sándor kir. ügyész a jóléti bizottság által kiadott „Debreczen népe“ cz. plakát szerzői ellen. A vizsgálóbíró ennek következtében ma délután megidézte dr. Lukács Béla és Vargha Lajos ügyvédek utóbbi, mint a jóléti bizottság jegyzőjét és kihallgatta őket. Az ügyészség ugy Lukács, mint Vargha ellen felbujtás czimén emel vádat.

A kihallgatás folyamán Lukács azt vallotta, hogy a plakát szövegét, mint félig meddig megkoncipiáltat, formába öntötte. Ő nem szövegezte a szöveget, csupán stiláris módosításokat tett.

Vargha Lajos dr. nem tagadta, hogy a plakátot ő szövegezte, azonban kijelentette, hogy nem azzal a célzattal bocsájtotta ki a jóléti bizottság nevében, hogy felbujtogassa a népet, hanem azért, mert hazafiúi kötelesség volt a népet az eseményekről tájékoztatni.

A katonaság alármírozása.

Tegnap este a mint az ismeretes csak jó későn vonulhatott ki a katonaság. A mint a készenlét kint állott az utcán Nagy Győző vezérőrnagy vette át a parancsnokságot. Elismerést érdemlő energiával, de egyben nemes humanizmussal végezte nehéz kötelességét.

A tegnapi nap folyamán különben az összes laktanyákban alarmit fújtak egymás után háromszor. Éles töltéssel látták el a legénységet és éjjel 12 óráig teljes felzeveléssel állott ugy a rendes legénység mint a póttartálosok serege. Tizenkét óra után térhettek csak nyugalomra. A laktanyákban az éjszaka folyamán több ízben megjelentek az ezredparancsnokok, s személyesen győződték meg a rendről.

Konstatálhatjuk, hogy a katonaság magatartása minden tekintetben kifogástalan volt.

Ki rendelte a temetési kocsit?

Bodnár csendőrmester ma egész nap azt kutatta, hogy azt az ominózus gyász-

kocsit ki rendelte meg — s ki küldette ki a vasúthoz. A nyomozás során kiderült, hogy a kocsit Dankó Béla temetkezési intézet tulajdonostól bérelte ki egyik debreczeni ellenzéki lapszerkesztő. Dankó Béla nem kérdezte, de nem is volt kíváncsi rá, hogy mire szükséges a kocsit. Ő tisztességes összeget kapott azért a miért a kocsit rendelkezésére bocsátotta a bérliónak — s nem érdeklődött annak további sorsa iránt.

Az illető lapszerkesztőt különben a vizsgálóbíró ma kihallgatta, s kihallgatásáról jegyzőkönyvet vett fel.

Kovács Gusztáv halálhíre.

Ma egész nap az a hír járta a várost, hogy Kovács Gusztáv volt főispán meghalt. A hír természetesen nem felel meg a valóságnak s azoknak, a kik ez iránt kérdezősködtek, szerkesztőségünk gyorsan szolgált felvilágosítással.

Kovács Gusztáv a mint lapunk más helyén olvasható, reggel megérkezett Budapestre. Ott orvos vizsgálta meg, a ki konstataulta, hogy Kovács husz napon belől elhagyhatja betegágyát!

Rabló nép!

Kovács Gusztáv a mikor az Alföldi Takarékpénztár épületében magához tért s beszélni kezdett, a következőleg nyilatkozott a debreczeni népről egyik újságíró előtt.

— Ezt a népet Bocskay telepítette le. Rabló nép volt akkor. A mai fellépéséből az látszik, hogy ez a rabló vér még mindig benne van, s az dolgozott benne tegnap is.

A nem épen szimpatikus kijelentést megjegyzés nélkül hagyták a jelenlevők.

Kovács Gusztáv Budapesten.

Budapesti tudósítónk telegrafálja: A Hajdumegye élére rendelt császári biztos, Kovács Gusztáv volt pénzügyi igazgató helyettes, akit tegnap este, Debreczenbe való bevonulásakor a fogadására a pályaudvaron megjelent néptömeg össze vissza vert, ma reggel 5 óra 50 perczkor a nyugati pályaudvaron megérkezett Budapestre. Vele jött sógora, dr. Thegze egyetemi magántanár is és négy csendőr, akiket a debreczeni csendőrszárny parancsnoka azért ültetett a megyefőnök kocsijába, hogy eselleges további inzultusoktól megvédjék. Kovács Gusztáv sógora karjára támaszkodva, a saját lábán ment a kocsialomásig, ahová egyébként a csendőrök is kísérték. Az állomás udvarán aztán kétfogatu bérkocsira ült s hazahajtatott Baross u czai lakására. A csendőrök künn maradtak a pályaudvaron s visszautaztak Debreczenbe. Haza érkezése után ágyba feküdt s felesége nyomban átvittatta hozzá az átellenben lévő II. számú sebészeti klinikáról dr. Kammer Manó inspekciós orvost. Dr. Kammer megállapította, hogy a beteg sérülései egyáltalában nem veszedelmesek. Fején tényleg tizenkét seb van ugyan, de a koponya teljesen érintetlen. Ujjait sem kell amputálni. Az orvos még a kötéseket sem változtatta meg. Reményli, hogy egy-két nap múlva a beteg elhagyhatja az ágyát. Az a hír, mintha Kovács Gusztávot az ágyba döntötte volna, nem felel meg a valóságnak. Az uriaszony teljesen egészséges s személyesen ügyel

férje ápolására. A beteghez egyébként nem bocsátanak senkit. Kezelő orvosa beszélgetett vele, de sem megveretésének részleteiről nem akar nyilatkozni, sem arról, vajjon tényleg ragaszkodik-e lemondásához.

A Hircsarnok jelenti: Kovács Gusztáv a tegnapi szünetnapján járt debreceni főispánt ma reggel hozták meg Budapestre. A debreceni személyvonat ma reggel 5 óra 45 perckor érkezett meg a keleti pályaudvaron. A vonat egyik első osztályában ült Kovács Gusztáv főispán sógora dr. Tegze Gyula kecskeméti jogakadémiai tanár kíséretében. A kocsiiban 4 csendőr volt, a kik Debreczenből kísérték a főispánt Budapestre. A vonaton kevés utas volt, de valamennyi a főispánra volt kíváncsi. Kovács Gusztáv sógora karjára támaszkodva lépett ki a vasúti kocsiából. A fején nagy fehér orvosi kötés volt, a mely az egész fejét elborította. A karja fel volt kötve fekete gendővel. A négy csendőr körülfogta a főispánt és kikerítte a pályaudvar előtt álló bérkocsijáig. A főispánt mindaddig őrizték a csendőrök, míg a kocsi el nem hajtatott. Kovács egyenesen a Baross-utca 26. számú lakására hajtatott. Itt a családja még nem tudott a Kovács esetéről. A felesége mikor meglátta a férjét és megtudta, hogy mi történt, ájultan rogyott össze.

Kovács nyomban ágyba feküdt és elhívták hozzá a közeli klinikáról dr. Kammer Manó műtörvost. Kammer dr. tüzetes vizsgálat alá vette a főispánt. A fején levő kötszést le sem bontotta, mert ez tökéletes volt. A karján eszközölt néhány varrást. Az állapota nem veszedelmes. Agyrázkódást nem szenvedett. A betegágyat azonban nem hagyhatja el. A főispán felesége házában lakik. A ház kapuja reggel óta be van zárva és oda senkit sem bocsátanak be. A házában a főispánon kívül csak egy lakó lakik. Ez Schrader Lajos szabó, aki tegnap még vasalta a főispán szalon kabátját. Kovács pénzügyigazgató volt Máramaroszigaton. Két évvel ezelőtt jött Budapestre a VIII. kerületbe, ahol adófelügyelő helyettes volt. Eredetileg a debreceni főispánságot sógorának Tegze Gyula kecskeméti jogakadémiai tanárnak ajánlotta fel a kormány. Ő azonban nem vállalta el, hanem Kovács Gusztávot ajánlotta, aki ezután elfogadta a megbízást. Debreczenben senkit sem értesített megérkezéséről, mert félt attól, hogy a nép megtudja, nagy tüntetést rendez ellene. És éppen ez az óvatosság volt szerencsétlenségének okozója.

Bakonyi a debreczeni esetről.

Egyik budapesti estilap meginterjuvulta Bakonyi Samu országgyűlési képviselőt a debreczeni esetről Bakonyi a következőket mondotta:

Késő éjjel kaptam a tudósítást e sajnálatos esetről. Mert sajnálatos, mikor egy embert, bárki legyen is az, súlyos inzultus éri. Am a nép lelkét szüntelenül inzultálják, ingerlik s csoda-e, ha e zaklatott néplélek szélsőségbe csap át? Ismétlem, hogy mint ember sajnálom embertársamat, aki a surlódó események áldozata, bár első sorban rajta mulott volna, hogy ne legyen azzá.

Mit akar a kormány?

A kormány álláspontjáról egyik este megjelenő budapesti újság a következőket írja:

A kormány helyi érdekűnek tartja az egész esetet. De már ma telefon útján szerzett értesülést arról, hogy a sajnálatos merénylet szálai Budapestre

is elvezetnek. Tehát, hogy példát statuáljon, a kormány a legkíméletlenebb eszközökkel torolja meg Kovács főispánon ejtett sérelmet. A tetteges provokálásra most már nem lehet kíméletes a válasz. Meg fognak győződni róla, hogy a kormány nem akart cselekedni máig. De ha akar: tud is. És a mai naptól akarni fog.

Készülődések Sélley fogadtatására.

Vilámgyorsan terjed el a híre már a kora délelőtti órákban, hogy a minisztertanács a kora reggeli órákban összeült és *Kristóffy* belügyminiszter előterjesztésére a vizsgálat lebonyolítására kormány biztos kiküldését rendelte el a miniszteri tanács. Kormánybiztosul *Dr. Sélley Sándor* miniszteri tanácsos, a belügyminiszterium rendőrügyeinek vezetőjét szemelték ki. A minisztertanács határozatáról telefonon értesítették a kabinet irodát, mely nyomban közölte ezt az uralkodóval. Ő felsége belenyugodott a kormány intézkedéseibe.

Dr. Sélley tényleges kinevezéséről és megérkezéséről bizonyos adatok késő esteli órákig nincs. Annyi igaz, hogy a vasúti állomáson el volt helyezve egy század huszárság és 12 csendőr, 1 rendőrbiztos vezénylete alatt. Ugy szintén a törvényszéki palotába is volt elhelyezve katonaság. Az állomáson pedig berendeztek 2 szobát részére, mely befűtve és kivilágítva várta. Mikor az esteli gyors vonat berobogott, az állomás népe izgatottan kereste Séllejt, de *nem jött*. Vasúti körökből szivárgott aztán ki a hír, hogy *Sélley külön katonai vonaton fog jönni*.

Királyi ügyész és a belügyminiszter.

Várady Sándor királyi ügyész tegnap hivatalos helyiségében hosszabb telefon beszélgetést folytatott *Kristóffy József* belügyminiszterrel. A belügyér a mint sejteni lehet, a megindított vizsgálat iránt érdeklődött.

Sélley helyett Boda.

A mai nap folyamán, a mint azt feljebb konstatáljuk, az a hír volt elterjedve, hogy *Sélley Sándor* belügyminiszteri tanácsos jön Debreczenbe s mint kormánybiztos ő fogja *Kristóffy* nevében a megtorlás munkáját végre hajtani. — Mint azonban az éjjeli órákban értesülünk **a debreceni kormánybiztos nem Séllyel Sándor, hanem dr. Boda Dezső a budapesti államrendőrség egyik kapitánya lesz.**

Este tíz órakor tudósítónk azt jelenti, hogy Boda dr. különvonaton érkezik Debreczenbe. Fogadtatására a pályaudvarra kirendeltek már fél 10 órakor egy svadron huszárt s 25 csendőrt.

A gyászkoosli kocsisa.

A csendőrség az esti órákban előállította *Kerekes János* talyigást, a ki vasúttól behajtott a főispánt hozó gyászkocsit. Bodnár csendőrőrmester hallgatta ki a torzonborz bajuszu magyar, a ki igen röviden és velősen így védekezett:

— Kérem én szegény ember vagyok. Engem megfizettek — miért ne hajtottam volna a kocsit.

A csendőrségen a kocsi kikallgatásáról jegyzőkönyvet vettek fel. Majd letartóztatták és az ügyészség fogházába szállították.

A nap folyamán különben kihallgatta a vizsgálóbíró Thieszen Arthurt, dr. Révi Nándort, Rásó Jánost, Rásó Sándor albirót, Békásy Jenőt, dr. Vargha Lajost.

Szirmay Ödön.

A tegnapi szomorú esethez egyik komikus szereplője *Szirmay Ödön* miniszteri segédfogalmazó, főispáni titkár. Ez az ur, a ki nem rég még a Kolozsváron megjelenő *Őr* című drabant író szerkesztője volt, titkárul volt beosztva *Kovács Gusztáv* mellé. El is kísérté Debreczenig — de itt az első összecsapásnál eltűnt — s azóta nyoma veszett. Kitudja hol van most *Szirmay Ödön*?

A király és Kovács Gusztáv.

Fejérváry jelent a debreczeni esetről.

Új főispán — vagy királyi biztos.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 3.

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ismét Bécsbe megy. Ma vagy holnap. A bécsi utazást a debreczeni főispán tegnapi megveretésével, illetőleg lemondásával hozzák kapcsolatba. Ha a főispán urat csak megverték volna, a miniszterelnök ezzel a csekélységgel nem zavarná meg felséges urának újévi nyugalomát, de a szerencsétlen flótás le is mondott és ezzel bajba sodorta gazdáját, mert valahogy csak okát kell adni annak, hogy miért mond le az olyan főispán, aki még el sem foglalta hivatalát.

Nagyon vérmes reményekkel eltelt hírforrások szerint Fejérváry megint lemondást visz Bécsbe. Mi nem tudunk az ilyenben hinni, nem mintha kételkednénk abban, hogy Fejérváryék nagyon rosszul érzik magukat a helyükön, hanem egyszerűen azért, mert még mindig olyan a politikai helyzet, hogy nincs, aki kormányra vállalkoznék és ha Fejérváry tényleg lemondta, az csak a multikori komédia megismétlése volna és mitsem változtatna a helyzeten.

Valami fordulatot azonban mégis hozhat a bécsi utazás: Fejérváry esetleg kieszközöl *Wekerle Sándornak* egy legfelsőbb kihallgatást és ezzel *Wekerle* mostani csendes működése megkapná a megfelelő hivatalos súlyt; mert ma *Wekerle* ugyan kontaktusban van Fejérváryval és az ellenzék vezé-

relvel, de királyi felhatalmazása még nincsen. Ha Fejérváry Bécsben ezt szerzi meg, jobb szolgálatot tesz önmagának és az országnak, mintha esetleg megismétli a multkori lemondási színjátékokot.

A villamos világítás sorsa.

Közgyűlés fog dönteni.

Az ajánlatokat felbontották.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 4.

Kovács József polgármester a városi tanács előtt tegnapi bontotta fel a Ganz cég és a Siemens és Schuckert cég ajánlatát a villamos telep berendezésére vonatkozólag. Az ajánlatok a következők.

A Ganz cég 467000 koronára szállította le ajánlatát.

A Schuckert cég a megajánlott 451000 korona helyett 895000 koronáért hajlandó elkészíteni a villamos telepet — tehát a Ganz cég ajánlata 25953 koronával drágább mint az osztrák konkurens cégé.

Most már abban kell megállapodni Debreczen közönségének, hogy kiszolgáltatja magát a slendrian portékát adó osztrák gyárnak vagy megmarad a bécsei eles Ganz cég mellett, a melyik nem árulásokban macskát nem vállalkozik lehetetlenül olcsó árért elkészíteni valamit — hanem becsületesen megszabja az árakat — de nem csapja be a város közönségét majdan a csó, eldobható portékáival.

A kérdést különben a törvényhatósági bizottság fogja eldönteni és pedig pár napon belül. Miután ez a gyűlés nem politikai jellegű, megtartása elé nem gördül semmiféle akadály. A tanács ma délelőtt foglalkozik a két ajánlattal s meghatározza a rendkívüli közgyűlés idejét.

Vármegyénk és vidéke.

Botrány egy táncmulatságon. A szoboszlói ur-csinó ó év utolsó napján tea-estélyt rendezett helyiségében s ez alkalommal avatta fel új társalgóját. Az estélyen a város egész intelligenciája megjelent s minden tekintetben kiválóan sikerült volna a mulatság, ha egy kínos incidens meg nem zavarja, mely méltó megbotránkozást keltett. B. R. szabadságot állományu huszár hadnagy táncokosban orvul megtámadta dr. T. J. járásorvost s ledobta a padlóra úgy, hogy ennek kifiamodott a karja. A brutális insulust B. R. italtól felhevült állapotban s azért követte el, mert dr. T. J. felhívását fogadta el táncra az az ur-asszony, ki előzőleg kikoszarta. A megévelyedett huszár hadnagy azonnal bocsánatot kért az egész társaságtól, elhagyta a helyiséget s rögtön el is utazott.

Párbajozó orvosok. Megirtuk már lapunkban, hogy két szoboszlói orvos kardpárbajt vívott. A párbaj részleteire most a következőket jelentik Szoboszlóról. Hamvay Kovács Báint városi főorvos újév első napján kardpárbajt vívott Debreczenben a Benedek féle vívó teremben dr. Molnár Gyula szoboszlói gyakorló orvossal. Mindketten könnyen megsebesültek. A főorvos segédei: dr. Kiss Sándor és Kiss Géza. Molnár Gyula segédei: dr. Nabráczy Béla és Ludányi Géza voltak. A párbaj oka szóbeli nyilatko-

zat volt, melyet a főorvos Molnár doktor nejevel szemben használt. Jellemző, hogy a főorvosnak ez már második párbaja azóta a másfél év óta, mióta Szoboszlón van.

Színház.

A bérlők figyelmébe. A színházi igazgatóság ezúton is kéri a bérlőket, hogy a színházi idény kezdetén kibocsájtott bérléthyirdetés értelmében a bérlőtömeg második részletét befizetni sziveskedjenek. A befizetések az igazgatói irodában eszközölhetők d. e. 9—1 óráig. A nyugtázás szempontjából a bérléthyjegyek elhozatala okvetlenül szükséges.

Faust. Ma este érdekes előadásban lesz része a közönségnek. A dalművek gyöngye, Faust kerül színre főszerepekben Z. Singhoffer Vilnával, Árkosival, Békeffivel. Az előadás a rendes időben kezdődik.

Boszorkányvár. Milókker mester bú hájos zenéjű operettjét a Boszorkányvárt eleveníti fel pénteken a színház. A mulattató szövegű daljáték elsőrendű szereposztásban kerül előadásra. Az operettet fényes kiállításba mutatják be.

Statárium előtt!

Boda Dezső dr. kormánybiztos.

A polgármestert, főkapitányt felfüggesztik.

Négy vonat idegen katona érkezik.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1906. január 4.

A hatvanas évek zsarnoki világa elevenedik meg holnaptól kezdve Debreczenben. A darabant kormány Kovács Gusztáv bántalmazását megboszulandó kormánybiztos küldött hozzánk, a ki ma éjszaka meg is érkezett.

Bach Sándor hosszú év tizedek után való utódja, mint lapunk más helyén is megirtuk, Dr. Boda Dezső rendőrtanácsos, az államrendőrség III. ügyosztályának vezetője. Ő fogja debreczenben a haza sorsa felett örködő hazafias lakosság ellenállását legyűrni. Mi hisszük, hogy erre nem lesz alkalma Boda Dezső dr.-nak, mert Debreczen józan polgársága megfogja őrizni higgaságát s nem fog alkalmat adni arra, hogy az ide összpontosított csendőrség és idegen katonák a kormánybiztos utasítására vértüzdöket rendezzen az utcákon.

A Bach korszak holnap köszönt be nálunk.

Boda Dezső rendőr tanácsos, ki kormánybiztosi minőségben teljes felhatalmazással jelenik meg Debreczenben ma éjjel a fel 3 órakor érkező vonattal jött meg.

Az állomás csupa csendőrszurony és huszár lóvasság volt látható este 9 óra óta. A pályaudvaron megjelent a 39. gyalogezred egy zászlóalja is Nagy Győző tábornok vezetése alatt. Bennt a helyiségekben 25 csendőrsurony foglalt helyet, ezenkívül 20 rendőr

és 8 biztos, továbbá Végh Gyula főkapitány volt künn a kormánybiztos érkezésénél.

Boda Dezső részére az állomás épületének emeletén a vasutas tisztviselők tisztviselők lakésából három szobát rendeztek be. Ott lesz a hivatala és a lakosztálya.

Boda Budapestről tizenegy óra után utazott el külön vonaton. Szolnokon találkozott a külön vonat a rendes személyvonattal, a melynek végéhez csatolták Boda Dezső dr. kocsiját.

Holnap csütörtökön a délelőtt folyamán pedig katona vonatok robognak a debreczeni pályaudvarba. A külön vonatok négy idegen ezred katonáit hozza. A Debreczenbe érkező idegen ezredek a következők: a 18. krakkói gyalogezred, 47. laibachi gy. e. 48. soproni és 53. eszéki gy. e.

A katonaságot Szolnokon összpontosítják és a holnapi nap folyamán expedálják Debreczenbe.

A Magyar Szó szenzációja.

Budapestről telefonálja tudósítónk A Magyar Szó ma este megjelent száma a következő specialis szenzációt közli:

Debreczenbe a kormány kormánybiztosát nevez ki, a kinek kötelessége lesz.

1. A város autonomiájának felfüggesztése.

2. A polgármester és a főkapitány felfüggesztése.

3. Katonai uralom életbe léptetése.

4. A kormánybiztos szükség esetén statáriumot hirdet ki.

A kormánybiztos dr. Boda Dezső az állami rendőrség kapitánya lesz.

A kormány intézkedése.

A felhivatalos Budapesti Tudósító, a mely a mostani kormány szócsöve a következőket jelenti.

Ma több óra hosszáig tartó minisztertanács volt, a melyen a kormány tagjai a debreczeni botrányról foglalkoztak. A kormánynak az a határozott intenciója, hogy a Kovács Gusztáv ejtett sérelmeiért példás megtorlást fog statualni.

Kiméletlen bírói üldözést indított meg azok ellen, a kik a Kovács Gusztáv megcsufoltatásával szerepeltek. De kiméletlen eljárást indított a kormánybiztos úján a város hatósága, polgármestere és főkapitánya ellen is, mert ezek a kormány kezeli között levő bizonyítékok szerint kötelességüket a bevonult főispánnal szemben nem teljesítették.

Elitélő hangon nyilatkozik a Bud. Tud. révén a kormány a koalíciós sajtóról, a mely a debreczeni eset után sem mérsékeli hangját.

A külföld példás megtorlást követel a debreczeni dolgokért, mondja a Bud. Tud. s ezt a kormány megígéri fogja tenni.

Magán uton nagyon jó forrásból a következő jelentést kaptuk meg. **Boda Dezső dr. fel fogja függeszteni a polgármestert, a tanácsot a főkapitányt — minden bíróságot — kivéve a törvényszéket. Ezt is csak addig engedi működni, a míg a szükség statáriális katonai bíróság kirendelését nem kívánja.**

Tudomásul! Nagy tetszéssel és általános elismeréssel fogadott „Debreczeni Független Ujság Képes Naptárából” mindenkinek, a ki mostantól előfizet lapunkra, ingyen tiszteletpéldánnyal szolgálunk. Ezen fényes kiállítású naptár 360 oldalra terjed és a páratlan szépirodalmi részen kívül tartalmazta Debreczen és Hajdúvármegye legtüdőlehetőbb **Czim és névtárát** a lakhelyek pontos megjelölésével. Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve. A naptárt minden előfizetőnek, míg a készlet tart, azonnal kézbesítjük.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

A jóléti bizottság ülése. Debreczen alkotmányvédelmére alakult bizottsága ma délután ismét ülésre ült össze. Az ülést, melyet a tegnapi véres események hatása alatt hívott össze Szabó Kálmán elnök, Kovács József polgármester szobájában tartották meg. A bizottság a nehéz napokban elkövetkezendő esetleges erőszakoskodások ellen teendő védintézkedések felett tanácskozott. Ezenkívül foglalkoztak Kovács Gusztáv véres bevonulásával is. Az ülésről kommunikét nem adtak ki. Hosszabb tárgyalást folytattak a kiküldendő kormánybiztos működésére vonatkozólag. A jóléti bizottság ülése 5 órától este fél 8 óráig tartott. Az alkotmányvédő bizottság az est folyamán a következő kommunikét adta ki: Az alkotmányvédő bizottság abban a tettelegességben, mely a főispánná kinevezett Kovács Gusztávval szemben elkövetett, a törvény által megengedett hallgatag ellentállásnak tullepését látja; ebből folyólag ezuttal is felhívja Debreczen népét arra, hogy a már előző felhívásokban körülírt hallgatag ellenálláshoz ragaszkodjék és a szenvedélyeket mérsékelve a tettelegességtől óvakodjék.

Váradai Sándor utóda. A debreczeni ügyészség vezetőjéül kinevezett Váradai Sándor drnak Szatmáron megüresedett helyét az igazságügyminiszter tegnap töltötte be. A hivatalos lap jelenti, hogy az igazságügyminiszter a szatmárnémeti ügyészséghez Dr. Schiffer Antal igazságügyminiszteriumban alkalmazott pestvidéki járásbíró nevezte ki ügyészé.

A bécsi és a néplőlet. Az elrettentő példa, melyet a nép dühe statuált tegnap Debreczenben, már nemcsak Magyarországon, de a kül-

földön is ismeretes, Mint Budapestról jelentik nekünk, a francia, német angol és orosz lapok hosszú tudósításokat kértek fővárosban lakó levelezőjüktől Kovács Gusztáv gyászos bevonulásáról. Míg a komoly külföldi újságok teljes tárgyilagossággal közlik az esetet, addig egy bécsi zuglap ocsmány hangmodorban írja meg a történeteket. Ez a magyarellenes ujság a „Mittags-zeitung”, a mely a cikket ezzel a címmel adta ki: Egy főispán meglincselése Debreczenben. A debreczeni koalíciós csorda garázdalkodása. Habár a tettet mi is elítéljük, mert embertelen volt, azért mégis szólanunk kell az ilyen gyanúsítások alkalmával, hogy a koalíció csinálta volna az esetet. A bécsi zuglap ezzel ép úgy nincs tisztában, mint nagyon sok más magyar kérdéssel, a melyről írni merészkedik.

Herzegh János. A tüntetés ügye elmérgesedett s immár áldozata is van: egy szegény, jó lelkű, becsületes hazafias szellemű öreg ember a börtön fülledt levegőjében sanylik. Ugyan mit és kit ölt meg, hogy a törvény legszigorubb §§-ait alkalmazzák vele szembe!

Valjon ki az a Herzegh János?

Nem-e ezen város szülőte, nem-e ezen városnak negyven éven át működő hősiesség tanítója; nem-e Debreczen közönsége által bevalasztott várcsi bizottsági tag, nem-e Debreczen református népe által bevalasztott presbyter?

Talán ez fog megszökní Debreczenből, talán ez fog ellene szegülni a vizsgálat helyes mederben való lefolyásának, talán erre vonatkozatható a törvénynek a letartóztatásra és vizsgálati fogságba helyezésre illő §§-ai?

E sok kérdés után kérdem én Debreczen polgárságát, kérdem közelebből a debreczeni függetlenség kör és part vezető férfait, a kikkel egész életében egyet vallott s velük együtt küzdött, valyon mit tettek.

Herzegh János szabadlábra helyezése ügyében. Elvégre a idő nekünk rövid, de a szabadság n felnött Herzegh Jánosnak minden perc egy örök élet.

Hiszem és vallom, hogy Debreczen előkelő férfainak imponáns küldöttsége a bíróság előtt elég garancia volna arra, hogy az igazságszolgáltatás menete biztosítatik szabadon bocsátatása esetén is.

Ha bűnös bűnhődjék, de már eddig is többet szenvedett, mint a kik hazánkat békoba verni törekednek.

Szentjób K.

Rásó István a belügyminiszterlumban. Budapestról jelentik nekünk hogy Rásó István főispáni titkárt aki különben miniszteri segédfogalmazó, Kristóffy belügyminiszter szolgálattétel végett a belügyminiszteriumba fogja berendelni.

A vidék és a tegnapi események. A véres főispáni fogadtatás érhető igazatosságot kellett nem csak nálunk, hanem a vidéken is. Az újságok ma reggel megjelent számaiból értesültek a vidékiek a tegnapi esti eseményekről. Ma szerkesztőségünkben egész nap érdeklődtek távirati és telefon uton, az újabb részletekről. Az érdeklődés nem csupán Hajdúmegyében nyilvánul Kovács Gusztáv szomorú sorsa iránt, hanem még a szomszédos vármegyékből is telefonon kérdezősködtek a rémes pillanatok felől.

Tolvaj obsitos. A keserves három esztendei katonai szolgálat után Gyöngy József köz katonát az a szerencse érte, hogy szabadságolták. Gyöngy azonban sajnálta, hogy ezt a czifra életet minden emlék nélkül hagyja el. Gondolt egyet s Béli József bajtársának ládáját feltörte. A ládából ezüst órát, lánczot, pipát és más apróságot lopott el. A megkárosított baka feljelentést tett a rendőrségnél. A vasutnál Botos András rbiztos Gyöngyöt akkor fogta el, midőn a vonatra akart felállani, hogy a lopott emlékekkel elhagyja Debreczent.

Uj iparosok. Az első foku iparhatóság a múlt hónap második felében a következő iparosoknak adta ki az iparigai zolványt: Erdélyi János hentes, Majorságföld. Gerdán János csizmadia, Pacsirta u. 16. Balogh Péter hentes, Vendég-u. 68. Gazon Lajos kaptatafaragó, Csapó-utca 17. Schwarcz Herman cipész. Miklós-utca 22. Schaff János sütő, Teleki-u. 88. Vas és réz butorgyár részvénytársaság. Piacz-utca 88. Hermel Frigyes vendéglős, Dégenfeld tér 8. Vedres József kőmives, Nyil-u. 79. Herschkovics Vendel vendéglős, Homokkert u. 127. Özv. Gottlieb Lajosné vendéglős, Csapó u. 22. Id. Nagy Gábor vendéglős, Monostor-u. 2. Szabó József vendéglős, Mentelepi kantina. Grósz József szatócs, Csillag u. 36. Balogh László szatócs, Csapókert II. járás 15. sz. Heller Márkus tajték és diszmtáru kereskedő, Kossuth u. 10. Rácz György temetkezési üzlet, Széchenyi u. 2. Kransz Adolf. borkereskedő, Piacz-u. 7.

Lélek az ajtón se be, se ki.

A királyi törvényszék folyosóján katoná örszemek örködnek, udvarán pedig a hetes huszárok rajcsüröznek. Dr. Váradai Sándor királyi ügyész rendelkezése folytán vesztegelnek a hidegen ezek a derék jó magyar fiúk. A szomorú sorsra jutott Kovács Gusztáv esete intette óvatosságra az ügyészt. Attól tart ugyanis hogy az éjjel — nappal folytatott vizsgálat miatt külső támadásoknak lesz kitéve az épület. Nehéz léptekkel sétál le s fel az örszem, lelkében azonban szinmagyar szive dobban fel. Mély gondolataiból, ha lépések zaja ébreszti fel önkéntelenül a parancs jut eszébe: „Lélek az ajtón se be, se ki.”

A homokkertiék új közlekedési utja. A míg a városi tanács a homokkerti lakosoknak a már többször kérelmezett úgy a gyalog, mint szekér közlekedésére teljesen alkalmatlan főutját ki nem nyitatta, közlekedésre alkalmassá nem tette habár annak alapját a városi tanács már a homokkert területén magának biztosította addig a Debr. első takarékpénztár Igazgatósága egy egyszerű építő mester Bujdosó, András homokkerti lakosnak több homokkerti lakos nevében tett ama kérelmére, hogy a Deb. első tak. tulajdonát képező Barcsai-féle gőzmalom udvarán át a gyalogközlekedést engedné meg, az utat nyitná meg, a takarékpénztár azonnal intézkedett, hogy az azt akadályozó kerítés bontassák szét és saját területén a gyalogközlekedés szabaddá tétessék. Így nyertek közvetlen közlekedési utat a dohánygyár vagy gyár s a vasutnál alkalmazott homokkerti lakosok.

A Polgári-kör mulatsága. Polgári kör január hó 20-án tartandó táncestélyének sikere érdekében, a rendezőség fáradságot nem kímélve azon buzgólkodik, hogy a kör régi jó hírnevét erkölcsi siker koronázza. Hogy ez elérhető legyen, belépő

jegyek csakis a névre szóló meghívó előmutatása mellett lesznek válthatók, amelyek még e hét folyamán kilesznek bocájtva. Ez alkalommal megemlíteni kívánja a rendezőség, hogy személyi jegy 8 kor. családijegy 8 korona fog lenni.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál. Tóth József ev. ref. 10 hó. Both János ev. ref. 5 hó. Sós András ev. ref. 80 éves. Szilágyi Julianna ev. ref. 28 napos, Nagy Julianna ev. ref. 18 éves. Görömbéi Antalné ev. ref. 40 éves.

— **Ongyilkos kereskedő segéd.** Bálint Lajos fűszerkereskedő segéd, amint ezt már tegnapi számunkban megírtuk, egy önfeléd pillanatban szíven lötte magát. Véres, tátongó lösebével beszállították a kórházba. Itt sebét kimosva rögtön ápolás alá vették. A gondos ápolásnak tegnap már látszott kellő eredménye, mert az öngyilkos segéd jobban érezte magát. Folyton mondogatta ápolóinak, hogy kárba veszett munka, mert ismét meg fogja löni magát.

— **Ipartestületi hírek.** A fodrászok szakosztályának választmánya ma délelőtt 11 órakor ülést tart Reiter Sándor elnöke mellett az ipartestület kis tanácstermében. Az ülésen kérvényi ügyeket intéznek el. Az ácsok szakosztálya e hó 7-én vasárnap délelőtt 7 órakor ülést tart az ipartestület kis tanácstermében. Az ülésen az ács-segéd a munkaviszony tárgyában beterjesztett kérelmük felett határoz a szakosztály.

— **Az ev. ref. egyház tanyáépítő bizottsága** ma délután 3 órakor ülést tart az egyház tanácstermében Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt. Az ülésen folyó ügyeket intéznek el.

— **A „Központi Bank”** mint szövetkezet működését már megkezdte. Heti törzsetét 50 fillér Egy törzsetét 100 kor. hit-re jogosít. A már belépett tagok törzskönyveiket az intézet helyiségében (Czégelyház) átvehetik. Ugyanott új tagok is felvétetnek.

— **Hölgyek figyelmébe.** Alkalmi bevásárlás december 31 ig. Rendkívüli leszállított áron divatezikkék, *selymek*, női ruha *szövetek*, *felöltők*. Molnár Ferencz, Zádor Lajos utóda női divattermében.

— **A Népszegélyző Bank megnyit.** Heti befizetési könyvecskéi (leghisebb 10 fill.) kiválthatók Piac-utca 42 sz. a, Lamprecht palota, földszint az udvarban.

Rablógyilkosság Csabán.

Agyonszurt kereskedő.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 3.

Borzalmas rablógyilkosság történt Csabán. A város egyik legélénkebb utcáján, a Berényi uton este fél 8 órakor leszúrta és kirabolta egy legény Kohn Mór kereskedőt s a boldogtalan áldozat a súlyos seb következtében kiszenvedett. Kohn Mórnak a Berényi-ut 2120. számú házában van az üzlete. A kereskedő rendszer munkásságát folytatta péntek este üzletében, mikor fél nyolc óra tájt egy suhancz beállított hozzá:

— Kérek háromért szurkot.

A kereskedő kiszolgáltta, a legény távozott, de csakhamar visszatért.

— Ebből a ozukerből is kérek két-
tőrt.

Ez volt az újabb kívánsága s egyben egy czukorstívegre mutatott, a mely azonban a kiszolgáló pudlin kívül esett. Kohn Mór gyanútlanul igyekezett közelébe, hogy kiszolgálja a vevőt. Alig volt azonban kívül a pudlon, a legény csizmaszárából kést rántott és vad erővel szurta hasba a kereskedőt, a ki szobájába futva menekült a fegyveres állat elől.

A gyilkos aztán nekiugrott a pénzesfióknak és mintegy 180 koronát magához véve — futni akart. E pillanatban három ember lépett a boltba, Urbán Pál és Mihály fuvarosok, Kovács János Rosenthal-malmi alkalmazottak vásárolni tértek be az üzletbe és hallván a szobából kihangzó kiáltásokat: Gyilkos! Segíts! — menten rátámadtak az idegenre és rémes csata kezdődött. A gyilkos a véres konyhakéssel védekezett és sikerült megmenekülnie. Csaba rendőrsége és osendőrei 24 óra óta kutatnak a vakmerő rablógyilkos után, ki köztisztelt, hat gyermeket nevelő embert pusztított el állati vadással, de eddig semmi pozitív eredménye. A gyilkos — a szemtanúk szerint — 18—20 éves legény volt.

TÁVIRATOK

Mit mond Bécs a debreczeni esethez.

Bécs, jan. 3. A császárvárosban a tegnapi eseményeket meglepetéssel fogadták és a nap legnagyobb eseményeként tárgyalták. A vélemények különbözőek voltak. Némelyek kicsinylőleg nyilatkoztak, de a legnagyobb részben a küzdelem jogosultságát elismerték. Elitelték bár magát az esetet emberi szempontból, de őszinte megnyilatkozásának tartják a magyarok nagy nemzeti küzdelmében. A királyt látszólag nem nagyon hatotta meg az eset. A magyarországi főispán installációk után nem volt épen reá meglepetésszerű, sőt mint mondotta, elvolt készülve reá. Helyesli a kormány eljárását, és reméli a rend helyreállítását.

A formulák mestere.

Budapest, január 3. Széll Kálmán az njév alkalmából üdvözölte Andrassy Gyula grótot. Az üdvözlés igen meleg hangú volt, ebből azt következtetik politikai körökben, hogy Széll Kálmán rokonszenvez Andrassy békekezelésével és politikai elvével.

Golusovszky lemond.

Bécs, január 3. Bécsi források jelentik, hogy Golusovszky a napokban okvetlenül lefog mondani s az uralkodó ezt feltétlenül el fogja fogadni. Bécsi körökben azt hiszik, hogy a koalíció és magyar kormány ekkor ki fog tudni egyezni s a béke helyre áll. Éjszakai hírek szerint Golusovszky lemondása nem felel meg a valóságnak, mert az a körülmény, hogy most nem tartózkodik Bécsben erre a következtetésre nem enged következtetni. Diplomáciai körökben azonban a lemondás híre erősen tartja magát és utódjául Burriant emlegetik.

Wekerle nyilatkozata.

Budapest, Wekerle Sándor ma kijelentette, hogy a lapok azon híradásai, a melyek arról adnak számot, mintha ő a béke aktió ügyében tevékenykedne, nem felel meg a valóságnak, ő már pár hónap óta aktív lépést a politikában nem tett.

Budapest a póttartalékosokért.

Budapest, jan. 3. Budapest székes főváros mai tanács ülése 200000 koronát szavazott meg, a behívott póttartalékosok családjainak felsegélyezésére.

A csongrádi főispánt várják.

Szeged, január 4. A város közönsége nagyban várja a zugfőispán, Nagy Mihályt Szeged vendéglősei egyértelműleg e határozták, hogy az új főispánnak nem adnak köszönt. Hódmezővásárhelyen a város tanácsa rendkívüli közgyűlést tart holnap, a melyen a főispán fogadtatása ellen tiltakozásukat fejezik ki. Szabó városi főkapitány tisztelegni ment Nagy Mihályhoz és magával akarta csalni Szatmari Tihamér tanácsnokot is, a ki azonban undorral vissza utasította a kapitány ajánlatát. A szegedi rókusai olvasókör levelet intézett Nagy Mihályhoz, hogy látogatásával a kört ne szerencsésítse.

Károly főherceg szanatorlumban.

Budapest, jan. 3. Bécsből jelentik, hogy Károly főherceget szanatoriumba vitték és Röntgen sugarakkal megvizsgálják.

Postmogyó közgyűlése.

Budapest, jan. 3. Beniczky alispán januára 8 ra hívta össze a közgyűlést. Remélik, hogy a közgyűlés minden i czidens nélkül fog lefolyai és Lassberg a közgyűléstől távol fogja magát tartani.

Oroszországban akasztanak.

Berlin, decz. 3. A Tagblattnak jelentik Pétervárról: Orlov tábornok a kelettengeri tartományokban a legnagyobb kegyetlenkedéssel jár el. Egy állomásfőnököt, ki vonakodott egy katona vonatot elindítani, nyomban felakasztott. Ennek meg volt a fogatnia, a vonatot elindították. A katonaság bevonulása a lakosságot megtörte.

Dienes Márton gazságai.

A szólhámc nem javult meg.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 3.

A vesztegetési ügyből híressé vált Dienes Mártonról kaptunk hírt N. vyorkból, akinek — amióta Amerikába szöktették — igen változatos sorsa volt. E 53zör dínomdánomban élt, persze csak addig, míg a Judás-pénzből telt. A pénzt vígan költötte s eszébe sem jutott, hogy valamit dolgoznia is kellene. A munkának különben sem volt barátja és így érthető, hogy amikor hamarosan elfogyott a pénze, a nevyorki magyarokhoz fordult támogatásért. Az amerikai magyarok azonban szóba sem akartak vele állni s egy ízben, amikor egy vendéglőbe belépett, ahol magyarok szoktak étkezni, egyik budapesti vendég felismerte, megmondta a többieknek, hogy kit tiszteljenek a jövevényben, mire az összes magyarok fölkeltek és távoztak a vendéglőből. Dienes Márton úgy tett, mintha nem törődött volna a dolggal.

Leült és ételt rendelt. Másnap és harmadnap ismétlődött ez a procedura. A magyarok kijelentették a vendéglősnél, hogy helyiségébe addig nem teszik be a lábukat, a míg Dienes oda jár, mire a vendéglős megkérte Dienes Mártont, hogy tisztelje meg távollmaradásával.

Valahogy úgy megtanulta törni az angol nyelvet s egy kereskedelmi czégnél kapott alkalmazást. De csak rövid ideig volt ott, mert mindjárt az első hónapban tettelegesen bántalmazta a gazdáját. Később ese-

mege kereskedést nyitott, de az sem bizonyult jövedelmezőnek.

A könyvügynökségre adta azután a fejét, de az már intenzívebb munkát s erősebb házalást igényelt, minek folytán ebbe is beleunt. Ekkor gondolt egy merész és nagyot: egy magyar borkereskedővel, aki szintén nem mulatságból ment Amerikába és egy másik „kivándorló“-val, aki Magyarországon 100.000 korona tartozást hagyott hátra, bankot akart alapítani. Már minden elkészültek s prospektusokat is adtak ki, mikor az egyik társ hirtelen meghalt. A kísérlet ennek folytán dugába dőlt. Most a képzelt legnagyobb nyomorban él. Teljesen megöszült s az egykor hatalmas termet megösrült. Felesége és két gyermeke vele van, de azért Geyger Gizella sem hagyta el. A szabad Amerikában is szabad barátja maradt.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvaren E Debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest 1906 január 3.

Készaru 5 drágább, határidők javultak.	
1906. októberi buza	16.80-8g
1906. áprilisi buza	17.12.-20
októberi roza	14.18.-20
1906. áprilisi roza	14.18.-20
októberi zab	14.48.-50
1906. áprilisi zab	13.68.-70
1906. májusi teengeri	27.85-95
1905. júliusi	
1905. aug.	
szeptemberi	
1906 szeptemberi repoze	

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

Bűnügyi regény.
 — Holnap? szól Buvard Clotilda nézve.
 — Murderne kesernyében mosolygott.
 — Igen, felelte, de talán senkinek se fogja sohasem megtudni, hogy mennyit szenvedtem. De hagyjuk a fájdalmas múltat, hiszen a jelenről van most szó.
 Figyeljen tehát uram; ismételtel kérem, de nagyon kérem, függessze fel pár napra ez ügyben szándékolt intézkedéseit.
 — De mégis e napokban? aggályoskodott Buvard.
 — Bosszut állok!
 — Szüksége lesz legalább szolgáltaimra?
 — Talán. De holnaptól kezdve maradjen mindig otthon és elvárom, hogy esetleges rendelkezéseimet bármily különösnek is fognak látszani, teljesíteni fogja.
 — Tehát nagy események küszöbén állunk?
 — Erre esküt teszek!
 — És a „sebhelyes asszonynak“... Clotild parancsoló modulatot tett.
 — Ennek mindenekelőtt kell meg történnie, hogy a herceg biztonságban érezze magát; a többi aztán az én dolgom lesz.
 — Am jó, legyen, felelt engedékenyen Buvard. — Miután kívánja, néhány napra szegre akasztom terveimet és várom intézkedéseit. Egyébként nincs más parancsa?
 — Semmi egyéb!
 Buvard szó nélkül meghajította magát és eltávozott.

Nagyon nyugtalanul töltött éjszaka után már a kora hajnali órákban ébredt fel a „sebhelyes asszony.“ Mint előtte való este ugy most is fájó gondolatok bántották.

Ujra meg újra erőt vett rajta egy eszme mely elfogta midőn Liprani herceg házából távozott. Sötét terv volt, de nem késlekedett vele.

Szobájában rendet csinált, mindent ami a mu tra vonatkozott elégetett. Azután íróeszközöket vett elő és a félig nyitott ablak elé ült.

Gyönyörű reggel volt: az égboltozaton egy felhő sem látszott. Friss, kellemes levegő tödült a szobába. De a „sebhelyes asszony“ ezt nem érezte, hanem tollat ragadott kezébe és írni kezdett:

Kedves kisasszony!

Midőn jelen soraimat megkapja, ugy az aki írja, már nem lesz az éiók között. De nem tudok e siralomvölgyből távozni a nélkül, hogy összetett kézzel bocsánatért ne esedeznék mindama fájdalomért, melyet Önnek okoztam, könnyebben mennek a halálba, ha tudhatnám, hogy megbocsát. Oh, mennyire szánom, bánom bűneimet!

A szir szélén fordulok Kegyedhez. Egy anya ki ime halni készül, egy kiesinyke ártatlan édes gyermeket hagy árván.

Oh, ne é ezze ez a csöppség ez anya szégyenét. Könyörüljön rajta. Szivem mélyéből kérem erre és avval a reménnyel térek sirom örök nyugvóhelyére, hogy jósága és nemeslelkűsége olykor gyermekemnek is juttat egy-egy jó akaratú pillantást.

Heloise.

Midőn befejezte levelét, gondosan őz szehejtogatta, borítékba tette és megczimezte de Luczenay Clotild kisasszonynak.

[Folytatjuk.]

Férfi ing sima 1 frt, hajtásos 120 krtól.

Ujévi

alkalmi tárgyak.

Női ing 50 krtól, háló köntös 65 krtól, disz kötény 25 krtól, selyem kendő 80 krtól, fekete disz kötény 40 krtól, gyermek ruhák, női- és gyermek reform és empir kötények, fiú és leány fehérneműek óriási raktár. Plüss, bársony, zsonilla, kaszmir, posztó és flanel kendőkben dus választék. Az idény előhaladtával az összes téli áru czikket tetemesen leszállított árban árusítanak el.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Gallér 12 krtól, kézzel 20 krtól.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN Kistemplombazár.

Francia

Flanell

tiszta gyapju méterenként

50 krajczár

Óriási választék.

Szőlővessző

A világhírű

„Delawára“

adja a legjobb bort!

A phyloxeraának ellent áll!! Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészeti kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delawára vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **Alsó-Szeged.**

Központi iroda: **Felső-Szeged, Somogy m.**

Debreczen specialitása

a világhírű örvényesen védett

Neumann Nándor-

féle, saját gyártmányu

kályha ezüstöző

Szobaleány védjeggyel oltva. Megrendelhető és kapható a készítőnél

Neumann Nándornál,

festőknagykereskedő,

DEBRECZEN, Hatvan utca 5 szám.

Viszonteladóknek árkedvezmény.

Legjobb bajuszpedró a híres DEBRECZENI

„CZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

Apró hirdetések.

1) azóig 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Köhögésnél legjobb cukor a Borsy-fele pemetefü cukorka. Kapható Jóna és Jona drogueria, Budai cukrászda és minden jobb fűszerüzletben.

4 hold ondódi föld jutányosan eladó Arany János u. 15.

Napharított arczokra legjobb a „Fáy krém” mely hó lehérré, bárszony puhává és üdévé teszi az arczot. 1 tégely 1 korona, hozzá való szappan 1 korona, kapható **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Kossuth-utca, „Arany egyszarvu” gyógyszerész.

Eljegyzéseken, lakadalmakon főzést vállal egy kitanult szakács. Címe: Kötvös 27. Molnár János.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjuttányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon szám 168.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek. minden összegben adólevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárnyakra, részlet visszafizetésre is. **G. Löllhöffel, Berlin W. 35.** Visszbélyeg.

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fizetési feltételek mellett beszerezhető mindenféle kézmű-áru, továbbá férfi és női felöltők és szövevények **heti vagy havi kényelmes részletfizetésre.**

Csekély heti vagy havi részletekben beszerezhető Kaiser Salamon Debreczen leg nagyobb részletáruházában Hatvan u. 2. Vászón, Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők, őszi és tavaszi gallérok, fiú és leány öltönyök, tükrök, képek és nádszékkek. Mérték utáni öltönyszövetekből óriási választék. Tisztviselők, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék ár-engedmény.

Egy üzletvezetői és két utazó ügynöki állás jön 1906. január 15-én cégünknel üresedésbe, ezen állásokra vonatkozó minden további mekeresések Schweitzer Testvérek cégéhez Debreczen intézendők.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számológép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffy utca 5. sz.

Orsói kaviár, Páczolt halak, Afonya cukorka főzve, Felöltött francia dióhéj, Akacsvirág méz, Mák, Mogyoró, Karácsonyfa díszek és Karácsonyfa cukorkák óriási választékban Kontsek Gézánál Fűzlet Kossuth utca. Fióküzlet Csapó-utca.

Csinosan butorozott szoba Weisz Edénél Piacz-utca 38. sz. kiadó.

Férfi és női ruhákat legjobban tisztít és javít Elek András Egyháztér 3. szám.

Kereskedők és gazdálkodók figyelmébe.

Sárga és vegyes paszuly, szép őszi rózsa krumpil legolcsóbban beszerezhető

Fazekas Kálmánnál

Hatvan-utca 5. sz.

Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.

Egy törzsbetét 50 fillér.

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hogy 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztik — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszthető kölcsönt akar szükség esetére biztosítani az lépjen be a szövetkezetbe. — A Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től.

Debreczen, Főpiacz 65. szám.

Czégely- ház.

Eljegyzéseket elfogad alantírt igazgatóság, valamint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank” m. sz. aláírási felhívása látható.

Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár, elnök. Lestyán Adorján kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyvezető igazgató. Dr. Nyiri Ernő jogtanácsos. jegyző

A város legforgalmasabb helyén
egy üzlet
más vállalat miatt
azonnal is átadó.

Czím a kiadóban.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdel megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzalétezők részvényeire.

Értékpapírok,

ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrészes

csoportheli váltók leszámítolása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjkoros köztisztviselőknak 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktárába és azokra előleget is nyújt.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyezetője.

Csipke maradékok
félárban.

Egész Debreczen nézete

az, hogy

Szallag maradékok
félárban.

Vigyázz! Löwy F. cégénél. Kékre festett kirakat.

rőfős és női divat áruhaza, Debreczen Piacz-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legújabb angol kelméket, úgy rumburgi vásznakot, mint mindenféle damast árut, szövet garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű **Paplanom** a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legújabb:

1 mtr. Rádium 120 cmt. széles irt. 2.50. 1 mtr. 80 cmt. széles Batiszt 35. 38. 45.
1 mtr. Christalin 120 cmt. széles irt. 1.75. 1 mtr. 120 cmt. széles Batiszt 50. 55. 65.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. seiyem színházi Blous (divatos) 5.75, — ugyanolyan himzett elejü 7.50 kr.

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!

Nyomatott Hoffmann és Kromovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.